

SLOVENSKI NAROD.

Izaja vsak dan, izvemski ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dljake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gl. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Za vednost.

(Beseda o ustanovitvi univerze v Ljubljani.)

II.

Ω. „Na jugu avstrijske monarhije (ta kraj Litave) nij od Gradca doli do Kotora nobene univerze“. Te besede je govoril poslanec dr. Razlag v državnem zboru pri priliki, ko se je o tem govorilo, je-li in kje bi se ustanovila nova univerza. Slišali so jih, a slišati jih niso hoteli. Študent iz Dalmacije, Primorja, Kranjskega in Koroškega mora prej kot pozneje po absolvirani gimnaziji poiskati Dunaj ali Gradec, ako se hoče akademično izobraziti. Nij dvombe, da je dobro za mladega človeka, opazovati in izpoznavati posebnosti tujih narodov v njihovem lastnem domu, a krivica, katera se tu godi velikemu delu državnega prebivalstva, za to nij ne za las manjša.

Vsak narod ima jednako pravico do življenja, — telesnega, a tudi duševnega. Se ve da, to je le načelo, da se lesketa in blišči, — prah v oči inozemstvu, ki naj občuduje „svobodo kot v Avstriji“. Ko pa gre za sredstva tega narodnega življenja, potem se najprvo vpraša, katere narodnosti so oni ljudje, ki zahtevajo sredstvo? Gorje, če niso Nemci.

Eklatantno se je pokazala resnica tega, „gorje“ pri debati o utemeljenju univerze v Črnovicah. Od vestno- in pošteno-nemške strani same so se čuli glasovi, da se je ta univerza osnovala iz političnih razlogov, kljub temu, da je ljudstvo v Bukovini na tako nizki stopinji omike, da nij še sposobno imeti in vzdržavati v svojej sredi visoko šolo. A nemški „Drang nach Osten“ je zmagal in nemštvo ima daleč v vzhodu trdnjavo, iz katere lije svoj duh na vse strani. Črno na belo je zapisana resnica onega „gorje“ v večkrat imenovanem poročilu ces. kr. učnega ministerstva. Nemški živelj v vzhodnjem Galiciji in v Bukovini nema univerze, nemški študent iz Bukovine mora do nemške dunajske univerze potovati 130 milj, zaradi tega mora imeti Črnoviška univerza prednost pred vsemi družimi zahtevaniami. Da se je lahko poslužujejo tudi druge narodnosti, to je čisto postranska stvar, ki se le mimogredé omeni.

Mi nijsmo nevoščljivi Bukovincem za njihovo visoko šolo, katera jim je — kljubu pomanjkanju profesorskih močij — pala nepričakovana iz nemških nebes; narobe, radi bi, da bi se jih osnovalo še več, saj sejejo mej narode omiko in po tej svobodo. A naša misel je taka: Visoka šola naj se osnuje tam, kjer je je treba, in če je več krajev, na katerih je je treba, tam, kjer je je očitno bolj treba. Od Gradca do Ko-

tora nij nobene visoke šole, v Bukovini, sedni Galiciji ste dve; če ste poljski, kaj za to: zakaj bi se gališki Nemeč ne učil jezika naroda, mej katerim živi, ko se Slovenec mora učiti jezika naroda, katerega peščica mej njim živi. Po številu ljudstva in izobraženosti njegovej in po daljavi, katero mora premeriti študent do bližnje visoke šole, je univerza v Ljubljani bolj potrebna, nego v Črnovicah. Da se učne moči dobedo, če se hočejo, to je dokazano ad oculos, saj so jih za Črnovice tudi dobili, kljubu vsemu pomanjkanju.

A — to je druga — tam se je osnovala za Nemce, ljubljanska bi pa bila v korist Slovencev, in vi ste „inferiore race“, katere jezik nij za vednost, ampak za hribske pastirje! S to psovko je stvar rešena.

To le predobro vemo, da od sedanjih voditeljev naše osode, slovenske visoke šole pričakovati nemamo, saj moramo še nemške in ponemčevalne srednje šole prenašati. —

A dajte, napravite nemško univerzo v Ljubljani! Recite na priliko: za nemški element v južnih deželah monarhije. Mi Slovenci bodemo celo te veseli, ker se je bodo tudi naši sinovi laglje in v večjem številu posluževali, nego oddaljene graške in dunajske. S časom — pri boljših okoliščinah — bodemo uže priborili kaka slovenska predavanja na tej nemški univerzi v slovenski Ljubljani. In vi vitezi „von der Verfassungstreue“, ki se tako radi imenujete kulturonošci, imeli bodete v tej univerzi cel arzenal orožja za vaše namene. Ustanovili si bodete močno trdnjavo, na katero se bodete lahko vstopili in uresničevali svoje geslo: „Deutsch bis zur Adria“. Ka-li!

Le skrbite samo za Nemce, drugim narodnostim pa palice pod noge, to vam bo rodilo izvrsten sad!

Res — na večino svojih nemških univerzitetnih študentov sme biti Avstrija ponosna; ti ljudje poznajo le „das deutsche Vaterland“, zmagalec Avstrije je njihov mlak. Kako bi bilo drugače mogoče. Vse, kar je nemško, se je kovalo v zvezde, drugo pa se je zaničljivo gledalo črez rame. Reprezentant nemštva pa nij Avstrija, tedaj mora nemško čutstvo iskati svoj objekt zunaj nje. Če bode šlo tako naprej, nemara ne bode več prilicnosti oficijozno veseliti se „N. fr. Bl.“ — da bode kak pošten nemšk univerzitetni študent naglašal „avstrijsko čutstvo“, ker ne bode več tacega nemškega študenta. — Nemški chauvinisem, ki se ne vjema z „avstrijskim državnim čutjem“ — kakor se izraža poročilo, — je stopil na mesto avstrijskega patrijotizma,

tako da poročilo mora konstatirati, da se zaradi tega nemških inozemskih profesorjev ne more več klicati na avstrijske visoke šole. To in vzgoja domačih profesorjev, ki poznajo duševno individualnost, razum in navade svojih rojakov — študentov, (zopet besede poročila), je res potrebno, da se ne izgubi ves patrijotizem, a to nij dovolj. Mladi duh hiti za velicim, vzvišenim, slavnim; in zadnje pruske zmage so tem mladencem omamile duh, sramujejo se svoje domovine, ki nema pokazati tako „slavnih“ del, ter gledajo črez njene meje.

Stori Avstrija res, cesar se bahajo tvoji voditelji, nosi omiko mej neomikane, svobodo mej tlačene, sprijatelji narode svojega varstva, ne žali vseh družih v povzdigo enega, potem bodo ne mara tudi tega poslednjega razvajeni sinovi dobili do tebe simpatije, ko bodo sili pruske „slave“, katera bode prinesla vse prej, nego svobodo. Kulturna zmaga bode to, večje vrednosti, nego ona na krvnem polji.

A — izgubljene besede. Nemeč je Jupiter, on vse more in sme, mi Slovenci pa smo uboge reve. Ambrozija in Nektar pa sta le za bogove, ne za slugo.

Politični razgled.

Norranje dežele

V Ljubljani 8. aprila.

Minister *Stremayr* je deželnim načelništvom poslal nalog, naj izpolnujejo drugo konfesionalno postavbo, t. j., naj od bogatih cerkvenih služeb poberó davek ali prisesek za religijski fond.

Občinski zastop v *Brnu*, glavnem mestu na Moravskem, je sklenil 6. aprila, da bode poslal peticijo na državni zbor in deputacijo na cesarja s prošnjo, naj se v *Brnu ustanovi univerza*. Tudi deželni zbor moravski se bode za to potegnil in vse občine se vabijo, naj pristopijo k tem peticijam. — Ali nij to za nas posnemanja vredno? Skleneno je, da se več univerz v državi ustanovi. Peticijonirajmo mi za *Ljubljano*. Mestni zbor ljubljanski mora tu najprvi biti, kakor je na Moravi braski.

Staročeski poslanci so se minólo nedeljo posvetovali o postopanju v vprašanju udeleženja deželnega zbora. Pri tej priliki so mnogi poslanci staročeski zaklinjali dr. Riegra, naj popusti svojo trmo in naj se gré v deželni zbor, ker poslanci staročeski ne morejo več zagovarjati pasivne opozicije pred volilci. Na to se je blizu tako-le izrazil dr. Rieger: da nij moč misliti na činno ali aktivno politiko, dokler se cesar ne vrne iz Dalmacije na Dunaj. Vsled tega Staročeski nijso šli v deželni zbor. „Narodni Listy“ omenjajo živo gibanje mej katoliško-pravnarsko stranko v prospeh aktivne politike, in sicer ne toliko, da Čehi gredó v deželni zbor, nego agitirajo, naj Čehi gredó v rajhsrat. Poleg vseh prikaznij, pravijo „N. L.“ je

jasno, da Staročehi pretresavajo vprašanje, ali naj bi poslušali svoje klerikalne zaveznike in šli v državni zbor.

Opozicija **bukovinska** deželnega zbora je sklenila, da ne vstopi v deželni zbor. Dalje i baš tako plemstvo bukovinsko, da se ne udeleži stoletnice, kar je Bukovina utelovljena našemu cesarstvu, ter se je ustanovil odbor, ki ima nalog, sklep ta naznaniti cesarju, kajti protinarodni življenji v Črnovicah imajo večino v odboru slavnostnem, in hočejo tej slavnosti vtišniti nemški značaj.

Hrvatski „Obzor“ v članku „naselbine“ od vtorka omenja, kako bi mogla plodna Hrvatska in Slavonija namesto 2 milijona 6 milijonov ljudi rediti, ter končuje, naj se Slovenci ne selé v daljnjo Ameriko, nego v Slavonijo, kjer je plodovita zemlja cenó kupiti.

Hrvatski zastopnik v Pešti, Brlić, je interpeliral, zakaj se od ogerske vlade brani zidanje železnice od Zemlina do Siska-Ogulina.

Vnauje države.

V **Petersburgu** se zopet mnogo bavijo s srednjo-azijskim vprašanjem. Celo upravo hoče v Aziji ruska vlada reorganizirati.

V **Italiji** je le stari Garibaldi, sicer poštena duša, a v italijansko-političnih aspiracijah velik sanjač, motil veselje nad prihodom avstrijskega cesarja. Izdal je namreč baš te dni pismo, v katerem naglašá, da mora Italija imeti še Trient in — Trst. In vendar vlada v Trstu pusti Slovence zatirati!

V **nemškem** zboru se je v tretjem branji sprejela postavz, s katero se nepokornim škofom jemlje ali vstavi njih plača. Ugovarjali so Reichensperger in tovariši, ki skušajo dokazati, da je postava protivna ustavi in cerkvenemu pravu.

Dopisi.

Iz ziljske doline, 2. aprila.

[Izv. dop.] Zilja, precej močna stranska reka naše Drave, je uže od nekdanje velike škode za deželni oddelek, katerega preteče. Ona prekorači zgornjo in spodnjo ziljsko dolino in potem vzhodno od Beljaka v Dravo izvira, ter na celej svojej poti manj ali več rodovitne zemlje vsako desetletje soboj pobere. Mnogo se je uže govorilo in peticijsiniralo zaradi uredbe njenih bregov in sedaj bode menda vendar do tako potrebne izvršitve ove prošnje došlo.

Državni zbor je v svoje sednici preteklega meseca vladni načrt o Ziljini uredbi potrdil in upati je, da tudi deželni zbor koroski ne bode temu sklepu nasprotoval; temveč, da bode, spoznavši nujno potrebo, brez dvombe se potezal za ovi čin. To je pač želeti v korist naše zemlje, kajti večji del imamo ravno mi Slovenci strašne izgube po nevedovanju Zilji. Ona prekorači blizu 11 milj v širokosti 400°, in je do sedaj brez dvombe uže 1 □ miljo ali 100 000 oralov dobre zemlje odnesla, ter nerodovitna tla iz nje napravila, kar iznaša blizu 3 milijone goldinarjev čiste škode. Temu bi vse še bilo, če bi ne pretila nova nevarnost. Lahko rečemo, da je 700° širokosti na vsakej strani reke v vedni nevarnosti, da jo reka pri visokej vodi — kar se pri nas skoraj vsako leto po hudej zimi zgoditi zamore in tudi zgodi — odnese in neplodno učini. Razvidi se iz tega, da je vreden naše Zilje resnično potrebno in da prebivalcem okoli Zilje enako, to se ve, da dobro in temeljito dovršeno delo, gotovo vgoditi zamore.

Sploh pa je vsaka pridobitev koristne zemlje za našo deželo velike veljave, kajti narava sama nam je le malo odločila. Mnogo spada na gore in tudi na reke in jezera. Res je sicer, da se moremo s krasoto naših jezer ponašati, ali to posebno kmetovalcu le malo koristi.

Deželni zbor, kateri se 6. t. m. v Celovcu snide, naj ovo težnjo natanko prevdara in nam pomore. Delajmo tudi v gmotnem oziru, da nam potomci ne bodo očitali nedelavnost našo.

Kar se je po nemških časopisih in tudi po „N. Fr. Pr.“ v vašem listu o Vigeletu govorilo, nam tu ni nič znano, ker čestiti naš rojak za sedaj v nobeden zastop kandidirati neče. Kake uzroke da ima, nam nij znano, pač pa bi bilo dobro, ko bi enako mislečega in delajočega moža kot zastopnika imeli.

Iz Gorice 6. aprila [Izv. dop.] (Cesar v Gorici.) Nedeljo, 4. t. m. ob 10 uri zjutraj je došel Nj. Vel. cesar v Gorico. Kolodvor je bil krasno okinčan; cesta ki pelje od kolodvora v Gorico je bila skozi in skozi z cesarskimi, deželnimi in mestnimi zastavami okinčana. Ljudstva se je vse trlo, na enej strani Slovenci s svojimi nenarodnimi zastavami, ker naša od cesarja potrjena narodna tribojna zastava nam je bila zabranjena, ker so liberalni (?) Italijani po policiji kričali, in ta jim je priskočila na pomoč, ker oni s svojo trikoloro ne smejo na svitlo, kajti nij avstrijska, nego italijanska. Videti je bilo, kako so naši narodni kmetje potrti korakali pod tujo, nenarodno zastavo. Gotovi smo, da bi se jih bilo še enkrat toliko udeležilo, ko bi jim ne bila narodna zastava, s katero se edino ponašati smemo, podključena. Ko so čitalničarji na Goriškem v Gorico prišli, in videli viseti na goriškej čitalnici nenarodno društveno zastavo, v srce jih je vžalilo, in nihče se nij hotel niti vstaviti, da bi šli skupno na kolodvor, nego, razšli so se, kot izgubljene ovce brez pastirja. Baš za to pa je bil čitalnicam odmerjeni prostor skoro prazen. To enakopravnost od strani goriških italijanov si bomo dobro zapomnili. Prišel bode čas, da jim bomo pokazali, da nijmo njih sluga.

Ko je cesar došel, pozdravile so ga razne višje cesarske in civilne glave in ko je mestna godba nehala cesarsko himno, so gromoviti živio in eviva-klici doneli iz tisočerih grl!

Baš tako je ljubljenu monarhu donelo, ko se je po okusno okinčanem mestu peljal. Iz vsacega okna so visele zastave, tapete in drugi kinči. „Travnik“ je bil natlačen občinstva, ko se je cesar pripeljal v svojo rezidenco, kjer je začel takoj avdijence sprejemati. Deputaciji zaradi Predilske železnice je dal najboljšo upanje, morda se bode iz tega upanja vendar skoval „lukamatija“, ki bi žvižgal po soškej dolini.

Radostno je cesar sprejel deputacijo slovenskih čitalnic na Goriškem in ko mu je izročila v znamenje najvišje udanosti Slovencev, krasno kaligrafirano in vezano kantato, katero so imeli peti vsi pevci na Goriškem, a ker Italijani, nezmožni kaj enacega s svojimi pevci napraviti, zabranili so nam, ker je „Isonzo“ žugal s škandali od Italijanov, našega ljubljene cesarja v materinem jeziku pozdraviti, „che bella ugu-

aglianza!“ blagovolilo je Nj. Vel. vprašati, koliko udov šteje goriška čitalnica, in da-li je veliko tacih društev na deželi; in je zraven tudi pristavil, da veselega srca sprejme ovi spomin, in da mu je zvestoba in udanost Slovencev uže davno znana. In vendar nemamo nobene pravice, niti pozdraviti svojega najvišjega gospodarja v našem materinem jeziku; bog daj, da bi se Njih Vel. po svojem lastnem prepričanju tudi naš zatirani slovenski narod spomnil!

Popóldne je obiskal cesar gluho-nemico, kateri je 400 gld. in sirotišču 200 gld. poklonil, dalje je obiskal vojaško bolnišnico, gozdarski urad in Ritterjevo papirnico v Podgori, kjer je bilo tudi vse okinčano, tudi v Podgori so ga Slovenci z viharnimi živio-klici sprejeli. Ob 4. uri je bila vojaška revija na Rojah, pri kateri je bil navzoč. Tu pa smo povsodi slišali edino slovenski živio in slava. Tedaj ga je povsod slovensko ljudstvo navdušeno sprejelo, in kakor smo po prijateljih izvedeli, doneli so ob adrijanski obali od Trsta do Gorice gromoviti živio iz grl vedno vdanih primorskih Slovencev, hrabrih stražnikov Slovanske Adrije! Ob 7 uri zvečer je bilo vse mesto razsvitljeno s krasnimi, umetnimi plinovimi napravami, mestna godba spremljana z bakljado in mnogobrojno množico, šla je po ulicah do rezidence cesarjeve.

Cesar se je pa ob 8. uri peljal po mestu gledaje radostnega obraza velikansko razsvitljavo v gledališče, katero še nikdar nij bilo tako okinčano in razsvitljeno. Predstavljal se je opera „Ruy Blas“. Ko se je v dvorskej loži pokazal, zaigral je orkester cesarsko himno, in viharni eviva je odmeval po briljantno napravljenih ložah in parteru. Mudil se je dobro uro v gledališči in videlo se mu je, da je celodnevna slovesnost napravila v njem dober vtis; gotovo bolji, nego v Trstu, kjer je bil sprejem od strani vedno v Italijo škilečih italijanov demonstrativno mrzel. Druzega dne 5. aprila je odrinil, spremljan od mnogo više postavljenih in ljudstva, katero mu je k slovesu še jednokrat zaklicalo živio, naš cesar v Italijo, kjer so ga kakor po telegramih zvedujemo z največjim navdušenjem sijajno sprejeli.

Iz Notranjskega, 7. aprila.

[Izv. dop.] Ko je „Slovenski Narod“ omenjal onih bezmiselnih člankov v nemških listih, da se je mej slovenskim kmetskim ljudstvom „Verfassungsgedanke“ ukoreninil, smo mi deželani milovali možjane, v katerih so se take misli roditi mogle, kajti vedeli smo, kako stvari stojé bolj, nego ljubljanski dopisnik „Tagespost“, kateri menda deželo našo pozna samo do Šiške in Rožnika. A sedaj, ko je vsacemu, še nemčurju, jasno, da je bilo to ukoreninjenje „Verfassungsgedanke“ le tisto, kar je „Slovenski Narod“ o nemškutarski stranki debelo tiskal in pred porotniki dokazati bil pripravljen, došla je kakor nalašč volitev deželnega poslanca pri nas i se je pravo mišljenje naroda pokazalo v tacem svitu, kakor nemčurkim očem ne more biti kaj priležen. Kaj, gospoda od one stranke, katera si pusti nepoštenje očitati, a nema poguma, svojo čast braniti, kaj so vam vaši aparati birokracije i slavnega bristva zarujaveli? Ali so bili naročeni iz kacega bečko židovskega švindel-bazarja in se pri prvej rabi uže skrhalo. Kaj ne, sedaj je volila kmetska inteli-

genca (tako smemo naše zavedne volilne može imenovati) in te ne vžene v kozji rog niti v goljufiji najbolj izurjeno brištvo. Vzemite v roke Diogenovo svetilnico, in iščite svoje „fassungsgedanke“. Srečnejši boste v iskanji, nego Diogen sam, kajti gotovo vas sled dopelje do birokratskega gnezda, koje pa, žalibože, nij identično z „landbevölkerung.“

Narodno zmago v Ljubljani smo radostno pozdravili na kmetih i čestitamo vam, da ste, neplodno pasivteto popustivši, zopet stopili na branik naših pravic. Gujiloba v sreci Slovenije škodila je i celej deželi — vsaj v izgledu.

Mora, koja nas je tlačila pričetkom leta tako hudo, žuga nam zopet: živinska kuga konstatirana je v Zabičjem, podgradskega okraja (okr. glv. Volovsko). Istrska meja je zopet obstražena in ilirsko-bistriški — za mejni kužni okraj proglašen. Nemila osoda Istrane in nas kaj hudo ndaria!

Iz Trsta 6. aprila. [Izv. dop.] Trst je zopet navadno mesto groša in kupčije. Cesar je zapustil avstrijska tla, ter biva v mestu nekdanje kraljice jadranskega morja. Bil je bolje sprejet v Benetkah, kakor v Trstu, saj se je marsikateremu Lahu vzbudilo spominjanje prejšnjega blagostanja pod perutmi avstrijskega orla. A Italija je združena, želja vseh onih mučencev in patrijotičnih laških mož, kateri so sto in sto let vedno otesavali težki tuji jarem, kateri je njih žulil, izpolnene so. Srečen narod, kateri je združen, kateri ima v svojem materinem jeziku šole in urade, srečen narod, kateri nosi breme lastnega naroda, akoravno morda težje, kakor od tujega, ali legak je, za to, ker nij vsiljen in ne od tujca nalozhen. Žalostne misli so me navdajale, ko sem tužnim srcem pisal te vrste. Slovenci in Slovani sploh, — v kakem primeru smo mi proti združenim narodom? Sluge narodov smo, in si ne moremo zdatno pomagati; lastni sinovi naše matere ščujejo na nas in na stran nasprotnikov stopajo ter mečejo pušice v svoje krdelo. Slovenci na Primorskem so res najbolj vzbujeni, ali svobode ne uživajo nobene, kopica lahov in lahonov, kateri so tu naseljeni na domačo našo zemljo, gospoduje črez nas in to vsled ljubkanja vlade, katera ne ceni ni naše dinastične udanosti, ni naše pravice. Ovacije, katere so nameravali napraviti Slovenci v Trstu in Slovenci v Gorici, morale so opuščene biti, Slovenec v svojem jeziku niti lojaln ne sme biti proti svojemu vladarju, zaradi peščice nasprotnikov so nam vse zabranili, bilo se je bati kaljenja miru in vsled tega je bila naša baklada in slovenska serenada v Trstu „odsvetovana“. V Gorici, kjer je vendar več živega elementa kot pri nas v Trstu, bojazljivih Slovencev in dobičkarjev, moralo se je na isti način ovacije opustiti.

Tužna Slovenija, ki si le za miloščino pri življenji, kajti preže na te izdajalski nemškutarji, prevzetni Nemei, zviti Lahoni in azijski Magjaroni, tvoji sinovi branijo te le toliko, da ti življenja luč ne izpihnejo.

Domače stvari.

— (Volitev v I. razredu ljubljanskega mesta) se je včeraj zvršila. Narodna kandidata imata častno manjšino, g. Horak 77 in g. Pakič 68 glasov. Vo-

ljena sta nemškutarška kandidata dr. Pfefferer s 102 glasovi in dr. Stöckl s 110 glasovi. — Udeležba od narodne stranke nij bila tako živa kakor smo pričakovati smeli. Znani narodnjaki nijso k volitvi prišli! Ljudje, ki so prej ta dan besedo dali, in ki so od narodnih ljudij obogateli, potem volit nijso prišli, kakor na pr. prodajalec molitvic g. Gerber, itd. To je vse graje vredno in prihodnja agitacija mora drugačna biti, pa zmagamo tudi v tem najodličnejšem razredu največjih davkoplačevalcev.

— (Enketa iz nekaterih županov in poslancev), ki se je v posebnem predvčerajšnjem shodu posvetovala o preuredbi občinske postave, nij imela posebnega vspeha. Poročilo o tem zborovanji prinesemo jutri.

— (Slovensko gledališče.) Vrsta benefic začne se v nedeljo 11. t. m., in sicer na korist regisseurja in igralca gosp. Josip Nollu bodo se predstavljali Schillerjevi „Razbojnik“, prva klasična igra na slovenskem odru, koja je deloma s porabo Ivan Rakove prestave po novi uredbi dvornega gledališča v Manheimu poslovenil beneficijant sam. Dobro izbrana igra in desetletno delovanje beneficijanta kot igralca (nastopil je g. Nollu prvokrat veliki ponedeljek 1. 1865 v igri „Bob iz Kranja“ na javnem odru, in je najstarejši sedaj še delajočih igralnih močij dramatičnega društva,) ter šestletno njegovo delovanje kot regisseur in odgovorni vodja slovenskega gledališča, vse to nam je porok, da utegne v nedeljo biti eden najbolj obiskanih gledaliških večerov.

— (Prમેશčenje.) Vojaški zdravnik dr. Šifrer pride iz Dubrovnika v vojaško bolnico v Ljubljano, dr. A. Staré pak iz Ljubljane k 19. polku v Celje.

— (Ljubljanski škof) ima tudi na Goričanih pri Medvodah posestvo. G. Vidmar tudi tukaj gozde devastira in svojega prihodnika resp. religijski fond škoduje. Tožil nam je ondotšnji kmet, da se posamezne parcele do golega sekajo in da se je v zadnjem času 1000 sežnjev drv izsekalo. Je-li to prav?

— (Iz Gorice) se nam piše: Vtorek 6. t. m. se je slovesno sè sv. mašo otvoril goriški deželni zbor, pa zopet odložil na nedoločni čas. Deželni glavar g. grof Coronini je v ginljivem govoru izrazil srčno obžalovanje po vrlem poslancu Doljaku; naštel je mnogo lepih dejanj njegovih, in pozval navzoče poslance, naj v znamenje spoštovanja in obžalovanja do umrlega kolega vstanejo, kar se je tudi zgodilo. — Sredo zjutraj 7. t. m. je skočil v Sočo, na mestnem lesenem mostu nek penzionirani c. kr. stotnik. Pravijo, da je bil dolgo časa bolan, in da je raje, kot da bi voljno prenašal osodo svojo, v mrzlih valovih Soče gotovega leka poiskal.

— (Iz Mozirja) se nam piše: V sv. Andreju — šoštanjskem okraju — je neki posestnik svoje posestvo prodal; z denarom je kupil vina. Spravil je sode v klet in mislil je krčmar postati. — Od dneva do dneva je pak opazoval, da vina iz sodov pomanjkuje, akopram je imel on kletni ključ. Zarad tega je ženo rotil, ter razsajal misleč, da ona v klet zahaja in vino pije — kadar njega doma nij. V hiši je bil zaradi tega razpor in dobre besede nij slišala uboga žena od svojega moža. A čas rane zdravi, in tako je bilo tudi tukaj. Neki fant ima v tamošnji bližini dekleta; ko je baš veliko-

nočni praznik po noči se k dekletu podal, ter hotel na okno dekletu potrkati, zagleda v posestnikovi kleti luč. — Poluka skozi okno v klet, ter vidi — tatu, kateri je kaj pridno vino točil v majhen sodeček in se tudi po Bahovo hladil vroča usta z sladko vinsko kapljico, kakor žejen jelen pri mrzlem studencu. — Hitro pokliče posestnika in še druge kmete; hoteli so v klet iti, a ta je bila zaprta, kajti vinski brat se je bil noter zaprl. — Na to noter ulomijo, tatu zgrabijo in ga dobro pretepajo. V tem neljubem položaji, čvrste kmetске pesti občutajoči tat začne prositi, naj ga vendar ne tepejo, obljubuje jim vse na tanko povedati, kam je toliko vina prišlo. — Bahov čestitelj na to pravi, da je bil uže — 17 krat v kleti, in vsakokrat odnesel okoli 20 bokalov vina. Izročili so ga c. k. sodnji v Šoštanj in tamkej čaka zaslužen kaznen. — Blizu Celja je te dni nekdo doživel tragično čudno zgodbo. Bila je noč. — Samotno hiša stoji. — Prebivalci se zibajo v sladkih sanjah. — Sè cerkvenega stolpa bije ura — pólunoči. — Nenadoma nastane strašni nemir. Lonci in skledete-tajo, vrata škripajo. — Vse je živo. — Hišni gospodar ropot čuteč, plane kviško. Mislil je, da kak — duh v hiši razsaja. — Strahu se boječ vrata odpre, da bi z hiše šel — in čujte! — mej njegovimi nogami skoči — črni gospod maček z jednim skokom iz sobe črez prag.

Čestitim našim volilcem III. razreda!

Izrekaje Vam zahvalo za zaupanje, katero ste nam skazali, zagatovljamo Vas, da si bomo na vso moč prizadevali, skrbeti za Vaš blagor z vso poštenostjo. Temu še dostavljamo, da nas je trdna volja z Vami vedno v zvezi ostati, o čemer bomo brzo razglasili še daljši program.

V Ljubljani, 8. aprila 1875.

Dr. Karel Bleiweis,
France Goršič,
Vaso Petričič,
France Potočnik.

Razne vesti.

* (Oče umoril petero svojih otrok.) Na Dunaji je nekov krojač Pokorný, stanujoč na „Wieden“, ki nij imel zaslužka in je vrh tega bil še v oderuških rokah, tedaj je zelo pomanjkanje trpel s svojo rodovino vred, obesil pred dvema dnevoma pet svojih otrok in potem še sam sebe. Najstarejši otrok je star 9 let, najmlajši je bil 8 mesečni dojenček. Zvečer ob 7. uri je poslal svojo ženo z 1 gold. v neko gostilno, naj kupi kos gosi za večerjo. Ko pride žena nazaj se je bil strašanski čin uže zgodil. Nesrečna mati, ki je pred eno uro videla svojega moža živega in otročiče svoje še zdrave in vesele, a je sedaj našla vse mrtve, bila bi skoro žalosti — oblaznela. Vrgla se je na vsako dete, poljubovala, klicala po imenu — toda zastonj. Morali so jo nadzorovati policaji, da bi si ne bila kaj naredila ubožica, ki ima šesto dete pod srcem. Poklicani zdravniki so pripravili vendar enega dečka k sebi, katerega je nekov blagodušni gospod vzel za svojega. Prežalostna ta dogodba pretresla je ves Dunaj, v katerem bi se bili morda vendar našli še usmiljeni ljudje, ki bi bili zabranili v nesrečnej rodovini ta strašni dogodek.

* (Svetovno posojilo.) Garibaldi naznanja v novinah razpis svetovnega posojila 100 milijonov lir (40 mil. gold.) v zlatu. Posojilo bi se poplačalo v 80. letih, s 3% obresti. Država, občina in rimska provincija

bi garantirala za posojilo, ki bi se uporabilo na reguliranje reke Tibere, na izsušenje rimskega polja in na založbo luke v Fiumicini.

Postano.

Slavno uredništvo!

V št. 76 „Slovenskega Naroda“ v dopisu z Notranjskega o volitvi deželne poslanca v Postojni, prosim naj se popravi o volilcih g. Zelena to-le: Volilec bil je Zelenov g. Janez Dekleva stari itd., kajti tudi jaz sem bil volilec, in Zelena njišem volil.

Vreme 7. aprila 1875.

Janez Dekleva, mladi.

S tem je dopis popravljen. Ur.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalescieri du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi je ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shušanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescieri Du Barry v mnogih slučajih nagrađi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurju, trganje v mehurju i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescieri je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescieri du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescieri du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Uradno naznanilo.

9. aprila 1875.

Razpisane službe: Pri okrajnej cenitnej komisiji v Brežicah služba cenilnega referenta z dijeto na dan 4—5 gld. Prošnje v 6 tednih c. kr. zemljiščno-davkovnej deželnej komisiji v Gradcu. — Na c. kr. ljubljanskej vadnici za učiteljice je za prihodnje šolsko leto izpraznjeno mesto učiteljice. Prošnje do 15. maja c. kr. dež. šol. svetu kranjskemu.

Javne dražbe: Marije Stepceve iz Kremenjaka, 600 gld., 22. aprila (I. Litija). — Janez Mahkotovo iz Zavrstnika, 19. aprila (I. Litija). — Primož Padarjevo, 2460 gld., 12. aprila (I. Ljubljana). — Blaž Meždevo iz Hudega, 555 gld., 28. aprila (I. Kamnik). — J. Žnidaršičevo iz Laz, 1408 gld., 19. aprila (I. Lož). — A. Knafelcevo iz Zagorja, 16. aprila (II. Bistrica). — Franc Slugovo iz Bukovja, 16. aprila (II. Postojna).

V gostilničnih prostorih

„pri kroni“

v gradiščah št. 24,

so za p. t. goste naj okusneje pripravljene zajutрки na vilice, obed in večerja, dalje dobra pijača prav po ceni. (106—2)

Pijača in jedila se prodajajo tudi čez ulico.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Montona, Istra.

Učinki Revalescieri du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescieri). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescieri ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shušjanji in hipohondriji.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tišanji v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hujšanji.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescieri je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr. funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescieri-Biscuiten v puščah à 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescieri-Chocolatée v prahu in v ploščicah vs 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 ta 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 3, v Ljubljani Ed. Šuštr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Loncei Ludvig Müller, v Mariboru M. Merič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čerovicah pri N. Šnirhu, v Oseku pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanzmeyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaždinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vsi mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Tržne cene

v Ljubljani 7. aprila t. l.

Pšenica 5 gld. 10 kr.; — rež 3 gld. 50 kr.; — ječmen 2 gld. 90 kr.; — oves 2 gld. 20 kr.; — ajda 2 gld. 80 kr.; — pros 3 gld. — kr.; — koruza 3 gold. 20 kr.; krompir 2 gld. 20 kr.; — fižol 6 gld. — kr.; masla funt — gld. 55 kr.; — mast — gld. 50 kr.; — špeh frišen — gld. 36 kr.; — špeh povojen — gold. 42 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10 kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 22 kr.; svinjsko meso, funt 28 kr. — sena cent 1 gld. 30 kr.; — slame cent 1 gold. — kr.; — drva trda 7 gld. 60 kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 8. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	71 gld.	20 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	75	40
1860 drž. posojilo	112	80
Akcije narodne banke	965	—
Kreditne akcije	240	25
London	111	5
Napol.	8	86 1/2
C. k. cekini	5	22 1/2
Srebro	103	40

Tajci.

7. aprila:

Evropa: Vilhar iz Celja. — dr. Kilar iz Zatičine. — Dožan iz Gorice. — Fischl iz Dunaja.

Pri Stonu: Voh iz Konjic. — Dekleva iz Košane. — Valenčič iz Gorenjskega. — Vavpetič iz Kamnika. — Zeser iz Krškega. — Fischer iz Beljaka.

Pri Zamorci: Robič iz Torgau. — Berger iz Lucerna. — Šimnic iz Trsta. — Maček iz Dolenskega.

Pri Virantu: Pakič iz Zamosteca. — Lavrenčič iz Vipave. — Kljun iz Ribnice.

Pri avstrijskem carju: Haustein iz Štajerskega. — Berlič iz Idrije. — Schloser, Schiff iz Štajerskega.

Pri bavarskem dvoru: Stolz iz Beljaka. Matey iz Gradca.

Št. 2053.

Natečaj.

Pri deželni sadje- in vinorejski šoli na Slapu se bode oddala z začetkom septembra t. 1875 služba **posodarja (pintarja)** z letnim plačilom 80 gold. s prostim stanovanjem in s pravico, v šolski delavnici na svoj račun pečati se z obrtnijo posodarije, kolikor služba to dopušča.

Natečaki za to službo naj pošljejo dotične prošnje in dokaze o popolni izurjenosti in dosedanjem opravljanju sodarskega dela, o starosti, o zakonskem ali samakem stanu, o moralnem življenju in o zmožnosti slovenskega jezika (105—2)

do 20. maja 1875

deželnemu odboru kranjskemu v Ljubljani.

Podučiteljska služba.

Na dvarazredni narodni šoli v Novi Cerkvi pri Celji se razpisuje podučiteljska služba s služnino 480 gold. in prostim stanovanjem.

Prositelji, kateri morajo biti zmožni slovenskega in nemškega jezika, imajo svoje dokumentirane prošnje po poti predstavljene šolske gospodske najdalje do 30. aprila t. l. vposlati krajnemu šolskemu svetu v Novi Cerkvi pošta Vojnik.

Okrajni šolski svet Celje,

dne 28. marca 1875.

(100—3)

Prvosednik: *Haus.*

V najem

se daje lepa hiša v Cerknici št. 37 z lepimi prostori, izvrstnimi podzemeljskimi hrami, leži poleg okrajne ceste in je najbolj pripravna za krčmo. Več o tem se poizvé pri gospodu Jože Milavcu v Cerknici. (103—3)

Národna tiskarna

v Ljubljani

se priporoča

za izvršitev vseh tiskarskih del

v lični obliki in po najnižji ceni, posebno:

1000 poštnih voznih listov	5 gld.	— kr.
vsakih 1000 več	3	20
1000 voznih listov za železnice s firmo in železniškim kolekom	7	50
2000	13	50
1000 za brzovoznino s firmo in železniškim kolekom	9	—
2000	16	50
1000 zavitkov (Couverts) v kvart s firmo	4	—
1000	3	80

Zaloga tiskanih formularev

za c. kr. sodnije, občinske urade, okrajne zastope, šole, cerkve in cerkvene urade, advokate in notarje, pobotnice za mesečne plače i. t. d.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.